

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)-Filosofie, 15 mai 2024

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful Lucian Blaga consideră că:

- a. existența întru imediat și pentru securitate este esența omului
- b. existența întru mister și revelare este un mod eminamente uman
- c. nu există natură umană dată
- d. existența întru mister și revelare este specifică animalelor

2. ”O opinie este adevărată când este coerentă cu celelalte opinii pe care le susținem” este:

- a. o definiție a falsității
- b. un criteriu al adevărului
- c. o cunoaștere clară și distinctă
- d. o teorie etică

3. Libertatea negativă presupune:

- a. intervenția tendențioasă a statului
- b. inexistența statului
- c. restrângerea intervenției statului la nivel minim
- d. intervenția sporită a statului

4. Etica deontologică recunoaște valoarea morală a unei acțiuni dacă:

- a. este realizată din instinct
- b. este săvârșită din datorie
- c. are ca scop fericirea
- d. se dovedește productive

5. Expresia *împlinirea posibilităților existenței* vizează:

- a. absența deosebirilor dintre om și animal
- b. puterea poporului
- c. sensul vieții
- d. omul ca fiind similar animalelor

6. Responsabilitatea social-politică presupune:
- o conducere politică de tip dictatorial
 - cedarea libertății în schimbul unor favoruri
 - abuzul de putere al statului
 - respectarea legilor și asumarea consecințelor încălcării lor
7. Conducerea unui automobil fără permis de conducere nu este o problemă de etică aplicată deoarece:
- presupune argumente pro și contra
 - are un caracter speculativ
 - are caracter moral explicit și este controversată
 - nu are caracter moral explicit și nu este controversată
8. I. Kant consideră că imperativul categoric presupune:
- necesitatea practică a unei acțiuni posibile, considerată mijloc pentru obținerea unui lucru dorit
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege particulară
 - necesitatea de a îndeplini o acțiune din respect pentru oameni
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege universală
9. Restrângerea libertății individuale este legitimă, doar atunci când:
- se urmărește sporirea puterii statului
 - se previne lezarea libertății celorlalți
 - se dorește creșterea autorității politice
 - se încearcă supunerea cetățenilor
10. O problemă specifică de etică aplicată are caracter:
- controversat
 - de principiu
 - etern
 - de certitudine

SUBIECTUL al II-lea**(30 de puncte)**

A. Analizați, într-o pagină, problematica adevărului și erorii din perspectivă filosofică, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica adevărului și erorii **1 punct**
- explicarea unei teze/idei filosofice cu privire la natura, cauzele și rolul erorii în cunoaștere, precizată explicit **10 puncte**

- ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- menționarea unei consecințe, în plan social, a persistenței în eroare a autorităților, pe termen lung **1 punct**
- B.** Argumentați în favoarea sau împotriva concepției conform căreia condiția realizării dreptății este ”domnia legii”. **8 puncte**
- C.** Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța sociabilității în definirea naturii umane. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)****A.** Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Să recapitulăm: ideea de dreptate presupune două lucruri – o regulă de conduită și un sentiment care sancționează regula. Trebuie să presupunem că primul e comun întregii umanități și merit binelui acesteia. Celălalt (sentimentul) e dorința ca aceia care încalcă regula să sufere o pedeapsă. (J. St. Mill, Utilitarismul)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două elemente ce stau la baza ideii de dreptate. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii dreptate și utilitate, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că natura umană reprezintă o temă centrală pentru numeroase teorii filosofice:

1. Menționați doi filosofi care, în lucrările lor, au dezvoltat perspective/teorii cu privire la natura umană. **4 puncte**
2. Construiți un argument prin care să ilustrați modul în care cunoașterea de către un adolescent a unor perspective/teorii filosofice cu privire la natura umană poate contribui la formarea și consolidarea interesului acestuia pentru cunoașterea de sine.

6 puncte